

Але головне управління мистецтв цими програмами всеукраїнського дінків одбувалося своєрідне й національної культури як і театр-сояза хліборобів власників" заслу- ральна рада нестановили що до матеріову уваги. Автор документа кон- мідії, задоволені їх в законний роспаду Росії треба вважати те, що епі- мірі, за для чого і призначено головою управлінням мистецтв і національ- ноуправлінням мистецтв і національ- ної культури спільному комісію з неміцькою, не витримало написку представників обох сторін. Це ж до революції, і державна влада стала моральною втратою кайської публіки мов'ячим, який міг взяти без від реквізіції театру "Музичний комедій", то театральна рада вважає, працюючи було те, що величезні розміри Росії з одним центром в Петрограді привели при ослабленні державного зв'язку до утворення нових національно-територіальних центрів. Нарешті мало культурність населення, яка завжди викликала політичний і соціальний максималізм, під час революції да-ла йому повний розв'язок.

Ціднісля: Антонович, Вінниця, Дорошенко, Коваленко, Мар'яненко, Моргун, О'Коннор-Війська, М. Садовський, О. Олесь, Старицька-Черніхівська.

Хлібороби власники і хлібо-роби демократи.

I.

Півроку назад у квітні місяці, умілою рукою було зорганізоване, українське селянство, невдоволене земельним законом Центральної Ради, щоб при його дошомозі пали землевласники захопили владу в свої руки.

Розпочавши свою організацію на початку революції, земельні власники ще з того часу прикладали всі зусилля втягнути в свою організацію, як найбільше дрібних власників, без яких вони завжди були в нікчемою політичною силою. Завдяки нерозумінню земельний політиці соціаліст-революціонерів досить велика частина дрібних власників дійсно перешла на бік панів дідичів, що і дало їм спроможність стати досить значною і воливовою політичною силою. Але, як напочатку до "Селянської Спілки" горювало майже все селянство, вважаючи, що вона боронить інтереси всього дрібного селянства проти панів дідичів, а згодом, коли "Селянська Спілка" фактично стала селянською організацією соціаліст-революціонерів, значна частина селянства покинула цю організацію та пристала до союзу хліборобів власників хліборобів демократів, або лишилася поза цими організаціями.

Ми з певністю можемо сказати, що власне союз хліборобів власників це порівняюче не велика числом організація.

Нам відомо також, що губернальні та повітові органи союзу дуже слабо організовані, мають мало членів, а через це бракує їм і процес.

Найактивнішу участь скрізь ви-являють інан дідичі, вони захопили керівництво в свої руки і представляють скрізь союз.

Треба визнати, що фактично цінні союз хліборобів власників відображає таку саму роль як минувшого року "Селянська Спілка", а через це українське громадянство повинно уважно поставитися до цієї організації і знайти засоби, щоб паралізувати впливу цього антидемократичного чинника.

Я пригадую, як зараз же по перевороті відбувається також з'єднання представників торгові, про мислові, фінансів і сільського господарства, щоб організовувати пресловутий "Протофіс" - виконавчий орган чи "сойт" депутатів торгових, промислових, банківських та земельних.

Тепер уже всім відомо, що всі ці групи та гадетська партія були у певній згоді і спільними силами утворили на Україні нинішнє . . . становище. Як відомо всі ці організації та членів їх перебилися самостійниками і будують українську державність уже на приступі майже півроку. Колись громадянство дещо довідається, як працювали ці "фаховці" на користь України, бо нині розкажуть про все як не вдається.

А все таки нинішня "Щіку" на Україні "Протофіс" а також хлібороби власники в звязку з по-ділами на заході Європи починають вже одноголосно висловлювати та виявляти свої таємні мрії та справжні завдання.

В кінці цього місяця "Протофіс" скликає з'їзд. За останні місяці наїшло до нас чимало то гово-промисловців з Москвою та Петрограду і всі вони прикладають всі зусилля, щоб вважати свої руки керувати політичними виступами "Протофіса".

В наші руки попало декілька документів, які безперечно одбивають політичний світогляд великих власників.

Один з них під назвою "Прин-

шіреальне життя гірких піаніць". Скрізь по-під стінами стояли й сидли гуртки людей і вели за департаментів та виши служби канцелярії державного секретарства по-

шівеальне життя гірких піаніць.

Про українську мову. Директорі

6) Д. Л. Симонова - 95 карб.

Іменівним жертводавцем рада Ки-

ївського товариства "Прогрес" скла-

дає цири подику.

♦ Товариство "Українофільма". В. К.

Вінниченко, М. К. Вороний. О. Окесь

згодились писати сценарій для укра-

їнського кіно-театру товариства "Укра-

їнського кіно-театру товариства "Укра-</

Призначения Драгомирова.
КАТЕРИНОДАР, 11. Помічником головнокомандуючого добровольчого війська Деникіна, призначено генерала Драгомирова.

Турецька преса про мир.

ЦАРЬГОРОД, 10. Тутешні газети докладно обмірковують мирове запрошення. «Аті» знаходить в пунктіх Вільсона повну гарантію політичної національності цілості отоманської держави. Газета «Женігун» каже, що умови Вільсона ідеально заохочують мир, назавше усвідомлюючи причини війни.

Акція на гильзи.

СИМФІОНІЛЬ, 11. Кримське правління підійшло акцію на гильзи від 4 до 40 карбованців. Фабрики протестують. Як що програти не будуть мати ускіху, кумують роботу централізованої комісії на своїх місцях.

Протест Білорусі.

МІНСЬК, 11. Згідно з постановою ради народного секретаріату Білорусі звернувшись своєю по телеграфу з новим протестом до німецького капітана з приводу застічань Польщі на білоруські частини Віленської й Гродненської губернії.

Пограбування манастиря.

ПОЛТАВА, 10. Зграй в двадцять половина ограбувала Хрестовоздвиженський монастир. Зібрали золоті та срібні річі, частину церковного посуду, грона та шанували тут образ Успіння Матері Божої. Грабіжники зникли. Частину річей і образ наїшли.

Скасування виборів мірових суддів.

КРЕМЕНЧУК, 11. Державний генеральний суд скасував зроблені перевід міською правовою вибори почесних мірових суддів, визнавши їх неправільними.

Збільшення норми борони.

КРЕМЕНЧУК, 11. Через те, що в місті з'являється понести холери та тифу, харчбюро просить держбюро збільшити норму борони, котра віддається містові по 1300 пудів на добу.

Становище Чорноморів. Кубані. Залізниці.

КАТЕРИНОДАР, 11. На загальному зібранні членів акціонерної Чорноморської Кубанської компанії становище замінних візантів дуже скрутним. Коліс в бағатих місцях аруйнована, рожевант розкидано, працюють менше відкатів.

Приїзд Понятіка.

КАТЕРИНОДАР, 11. Приїзд видатнайшої посес України, Понятікою з метою занесити дипломатичні зносини України з Кубанською.

Об'єднання славянських земель.

БЕРЛІН, 9. Германія повідомляє, що відізна: завтра австрійський імператор віддасть маніфест у справі об'єднання одного цілістичного автономного організму із областю Хорватії, Словенії, Боснії, Герцеговини та Далматії.

Сесія законодавчої ради.

КАТЕРИНОДАР, 11. Неважаючи на відсунення сесії законодавчої ради, працюють депутати, які висловлюють нездовolenня в приводу відсунення сесії ради; неофіційні засідання членів відбуваються щоденне.

Висилка полонених.

ЦАРЬГОРОД, 10. На пароплаві Аркадіум вісімно в Царському Саду зупиняє чотириста полонених росіян та мусульман.

Смерть Р. Залозецького.

ВІДЕНЬ, 10. Помер відомий галицько-український політичний діяч професор Роман Залозецький.

Харківський університет.

ХАРКІВ, 11. Рада професорів харківського жіночого університету постановила прийняти в університет чоловіків на вільні після жіночої відповідь.

Козаки й більшевизми.

РОСТОВ над Доном, 11. В Царському напрямку козаки заходили з боком станцію Червону. В районі станції Гремічної продовжується ущербний бій. Спроби більшевистів прорвавися не мали успіху. В Усть-Медведецькому окрузі більшевики потерпіли поражку. Козаки захопили хутори Маньківський, Нерімівський, села Майданську, Сергіївську. В Еланському напрямку козаки розбили більшевіків коло хутора Зубрилова і взяли триста положень, чотири гармати, двадцять самострімок.

В союзівській республіці.

ХАРКІВ, 12. З Москвою повідомляють про постанову в Твері й розгром губернського виконавчого комітету.

З Москви повідомляють: «Союз фінансової комуни» констатує збільшення англо-сербських частин в районі Петрозаводського Петрограду.

Прибувши з мурманського фронту військовий комісар Звітін, в доказівниці, що москівсько, що австро-серби захоплюють Петроград. Важко дізнатися місцевий «Простіт» 10 т. карб.

з заводів працюють у дві зміни. Чоловіки працюють у свідомі українці, завдяки чому тистки театру Садовського добродійки по адресі союзу несеється шпінні з Стадник і оперних сил: Іскри, Єзерської комісії оборони про здачу гроно-боку московських централістів і ку-сікії лаків, на Україні сущих. Зараз союз ка і з Молодого театру добродій Бондарчука під загрозою смертної карти.

Мобілізація, по словах газети дзвінка з «Простіт», яка, ставши на певний шлях з зімі біжучого року на родніх комісарів з 34 полковниками та 11 генералами, котрі з власної охоти боту. Одначила книга бірнію. Й читальня. Має більше 500 т. книг, які все добавляються. Для читальні одержуються майже всі укр. газети й часописи. Багато книжок продає «Простіт», леді встигаючи задовільнити попиту, чому благо сприяє те, що «Простіт» зовсім уникає комерції, обмежуючись 20% зверх норм. варт. книг, тоді як спекулятивні крамниці, вроді Золотарівки і ін., держать 200, 300 й більше відсотків. Нещо явно одбувся з'їзд «Простіт» поету. Намічено плана координованої роботи. Зараз іде ремонт залі булави сцен, після чого обирається художній роботи: вистави, концерти, лекції. Літом буде концерт. Пройшов не звичайно удачно. Були курси українознавства. Читали: голова «Простіт» Ю. І. Тобілевич і учитель П. Пасеневич. Курсам, що одбувся заходами мін. осв., «Простіт» допомагала книжками то-що. Знаний вплив «Простіт» позначився на поетів, учителів, із-за чого в речі виявився перемогу українського елементу; прилучився до всеукр. спілки, ухвалив постанови, згідно з потребами часу й бажаннями відродженого національного народу нашого. Найбільша працюють члени ради: Ю. І. Тобілевич, П. П. Приходько, Л. П. Свердловський та ін.

Ревізія.

МЕЛІТОПОЛЬ, 12. По розпорядженню повітового старости призначена ревізія повітової земської управи.

Література, наука.

Нові видання:

С. Н. Багровленський — «Кіннозаводство, розвиток коней і відновлення кінноти війська на Україні». — Видання Військово-Наукового Вістнику Армії і Флоту. Київ, 1918 р. Сторінок 21 40. Ціни не показано.

В. Гнатенко. — «Медична освіта», Видання Військово-Наукового Вістнику Армії і Флоту. — вийшло ч. 4—5. Зміст: Від редакції. Г. Романюк: Аерофотограметрія і маскіровочне мистецтво. — Народів: Офіцерські питання в українській армії (провождення). — О. Н. Багровленський: Кіннозаводство, розвиток коней і підновлення кінноти війська на Україні. — Радівич: Кілька слів про північноплавання. — О. Благобір: Українські клейноди. Залізодорожні берегові гармати. Технічні новини. Бібліографія.

Французько-український словник. Готується до друку й має вийти французько-український словник.

«Світ» — вийшло ч. 34 і 35. Зміст: І. Жуматій: Гімн України. — П. Б. Допомога жертвам війни. — Заклик ректора Подільського державного українського університету. — Відповідь: Вищі початкові школи. — А. Животко: Вілья дитини. — І. В.: Андрей. Ю. Щирий: Відродження (вірш). — Н.: Захід: Подільського земства по заведенню виноградарства на Поділлю. — Молодий славянин: Страхування худоби. — В. О.: Вірш. М. Нарушевича. — М. Фулакович: Іван Гуттентбер, відгадник друктарства. Дописи. З життя України й Поділля. Соглашення. — О. Благобір: Українські клейноди. Залізодорожні берегові гармати. Технічні новини. Бібліографія.

Істнє в місті робітничий клуб, де працює освічена молодь: студенти, сер-шкільні. Й ін. по освітій організації. Почвається велика потреба в об'єднанні всієї інтелігенції міста. Бажано утворення націон. союзу. Деякі заходи до сього зроблено. А от цікаву діяльність проводить «українська» духовенство місцеве, яке стоять «на висоті призвання»: сіє монахізм, москофікацію, україножерство. Та про це докладніше роскажу другим разом. И. Іванович.

Театр і музика.

«Розбійники», Шілера

П'ятницю 11-го вересня можна вважати в житті української сцени одним з визначних днів, бо в той день громадиство мало змогу побачити вперше на українській сцені одну з найбільш видатних п'єс світового репертуару — «Розбійники» Шілера. Визначним цей день треба вважати тому, що досі ще ні один український театр, ні одна трупа не наважився виступити з такою трудною по виконанню п'єсою, яким є «Розбійники». Першим наважився зробити цей сміливий крок наш державний народний театр, і за це — хвала й честь! Хвала і честь, розуміється, не за виконання і гру артистів — виконання крім деяких місць стояло на рівні виконання провінційної трупи, — а за відвагу, за те, що державний театр таким чином дізнатися, як він може виступати з великою подібністю до відомих п'єс.

Виклади в зв. 3, власн. буд. Проф. В. Баселевський викладає по статистичній методі з четверга (17 жовт.) на 10-12 год. з 3-ї п'ятниці (18 жовт.) на 12-14 год. з 4-ї п'ятниці (19 жовт.) на 14-16 год.

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По муніципальні справи: щоб уважити Історію 2-го цікого (запорізького) полку і добру його славу, члени Ради філозофії (І. С. Історія України. У вітрові (15 жовт.) 15-го циклу філозофії права (III сем.).

Виклади в зв. 3, власн. буд. Проф. В. Баселевський викладає по статистичній методі з четверга (17 жовт.) на 10-12 год. з 3-ї п'ятниці (18 жовт.) на 12-14 год. з 4-ї п'ятниці (19 жовт.) на 14-16 год.

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По муніципальні справи: щоб уважити Історію 2-го цікого (запорізького) полку і добру його славу, члени Ради філозофії (І. С. Історія України. У вітрові (15 жовт.) 15-го циклу філозофії права (III сем.).

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По муніципальні справи: щоб уважити Історію 2-го цікого (запорізького) полку і добру його славу, члени Ради філозофії (І. С. Історія України. У вітрові (15 жовт.) 15-го циклу філозофії права (III сем.).

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По муніципальні справи: щоб уважити Історію 2-го цікого (запорізького) полку і добру його славу, члени Ради філозофії (І. С. Історія України. У вітрові (15 жовт.) 15-го циклу філозофії права (III сем.).

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По муніципальні справи: щоб уважити Історію 2-го цікого (запорізького) полку і добру його славу, члени Ради філозофії (І. С. Історія України. У вітрові (15 жовт.) 15-го циклу філозофії права (III сем.).

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По муніципальні справи: щоб уважити Історію 2-го цікого (запорізького) полку і добру його славу, члени Ради філозофії (І. С. Історія України. У вітрові (15 жовт.) 15-го циклу філозофії права (III сем.).

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По муніципальні справи: щоб уважити Історію 2-го цікого (запорізького) полку і добру його славу, члени Ради філозофії (І. С. Історія України. У вітрові (15 жовт.) 15-го циклу філозофії права (III сем.).

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По муніципальні справи: щоб уважити Історію 2-го цікого (запорізького) полку і добру його славу, члени Ради філозофії (І. С. Історія України. У вітрові (15 жовт.) 15-го циклу філозофії права (III сем.).

Виклади з п'ятниці по 2-му п'ятниці за поромському полку 19 вересня 1918 р. По м

